

R.D. Iacobi Marchantii Vitis Florigera

Marchantius, Jacobus

Coloniae Agrippinae, 1661

9. Nobis post hoc exilium ostende.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-56381](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-56381)

Exempl.

Huc spectat quoque quod in vita B. Mauricii numeri sunt experti, hodieque experiuntur. E Hungari, ex Regibus Hungariae genus ducentis, multis patcos celebres rememoro. Notum est Orbi, quomodo S. Philippus Nerius obiit Michael Pius Cum enim Mater eius pragnans ob diuinam febrem de ualitudine desperaret, appa- Filio frequenter fuerit uisitarus. Sed specialiter Filio frequenter fuerit uisitarus. Sed specialiter anno 1594 cum desperata esset a Medicis salute & propere moribundus, ipsa illico ad eum iacentem venit, & sanitatem reddidit. Quam ubi confectus, nullo solus adminiculo toto corpore in bime est elatus, vnus circiter cubiti altitudinis supra & vltro lectulum, & Virgine clara voce cum lachry- nis sic est allocutus: O charissima mihi Mater, sta- ne ad me uenisti, ubi hi me delobus liberarot? Et quis sum ego, qui tua praesentia sim dignus?

Notum est & de B. Fulberto Caratontensi Episcopo, insigni Despara cultore, quomodo cum iuge sacro concepta esset lingua eius, ita ut iocis ar- deret, nocte quadam apparuit ei nobilis Matro- na, a qua monebatur os aperire. Quod cum fecisset, mox ex sacris suis uerberibus lac expressit in os eius, quo ita refrigerata est lingua, ut omnem ex- tinxerit ardorem, & perse et sanitati eum restitu- erit. Ne autem illud esse putaretur, manserunt ali- quot guttae in genu Fulberti, quas iudario diligenter collegit, hodieque in thesaro Beclae Car- notensis adseruantur magna ueneratione. Non a- lia autem fuit Matrona, quam Virgo Despara, cui Templum flammis absumptum magna sollicitu- dine reedificarat, cui & librum laude ipsius refer- tum pie dedicat.

Ostendi- tur ex- plo S. Phi- lippi Ne- rii.

Exemplo B. Ful- bertii Car- notensis Episcopi.

Item alio- rius Episcopi. Calend. Virg. 2. Feb.

Consol- tur eum silo S. Cathari- nis de- nan do- bus uerba illa canete: Et gloria eius in te uidebitur. Bononia Vidit etiam Iesum dextra sua apprehendentem in morbo- ipsam, & dicentem: Audi filia diligenter concentum uide- Et persepe quid est. Et gloria eius in te uidebitur. Sic tam eius uoluit

Sacr IX.

Mundus exilium.

Psal. 120. B. V. au- xilium.

Succurrit uariis morbis.

Primo Impetrat suis sanis- tatem.

NOBIS POST HOC EXILIUM OSTENDE

M Vlti sunt qui vix agnoscent hunc Mundu- hui exilium esse, sed in caecitate degentes, & obsecratur habentes intellectum, corque ad- terrena depresso, exilium pro patria diligunt, tenebras pro luce, carcerem pro libertate. At veri- filij Dei agnoscent se etiam filios Ada, & id ipsum expetunt: multis cinchi armis, in illis ge- mentes, & haerentes sed tamen cor firmantes in Do- mino, & in caelum illud dirigentes, dicunt cum Propheta: *Leuauit oculos meos in montes, unde ueniet auxilium mihi* Quod auxilium? Vtique auxilium ad iubleuandum miseriam in hoc exilio, ad solam- laborum & dolorum, ad progrediendum felicitate, ad excedendum felicitatis, ad pertingendum felicitissime ad patriam & portum securum. Hoc au- xilium uenit a Domino, qui fecit caelum & terram, qui custodit iherosolim & exitum nostrum ex hoc nite- Et u, qui in saeculum Hoc auxilium uenit a Monti- bus aeternis & superis, ad quos leuandi sunt ocu- listae uenit per Mariam, quae est Consolatrix affli- ctorum, solamen Viatorum, Lux eorum, donec introducat in locum eis paratum, & ostendat eis Filium post finitum exilium. Visitat ergo eos frequenter cum Filio suo in morbis, & sanat; uisitat eosdem cum Filio in uita termino, & ma- num porrigit uisitat & eos in Purgatorio suo rem- pore, & educit cum laetitia & exultatione. Haec tria nobis nunc paucis comprobanda sunt exem- plis, ex historia Sanctorum depromptis.

Quintum ad primam, quia in morbis Maria se- pe suis impetrat sanitatem per Iesum benedictum Vidit etiam Iesum in uocatur sub hoc nomine, *Salus infirmorum*. Eius certe opem in-

ter collegit, hodieque in thesaro Beclae Car- notensis adseruantur magna ueneratione. Non a- lia autem fuit Matrona, quam Virgo Despara, cui Templum flammis absumptum magna sollicitu- dine reedificarat, cui & librum laude ipsius refer- tum pie dedicat.

Refertur & in Prato spirituali de quodam pio Episcopo sub Festum Purificationis a grotante, & Virgine obnixi rogante pro sanitate, ad hoc ut tam solemini Festo Officium celebraret. Tandem sub tempus Processionis Choro canente Antiphona: *Adorna tabernaculum tuum Sion*, uisa est ab Episcopo processio multarum Virginum candidata, inter quas eminebat una gestans infantem in vni- nis. Duae autem ex illis accedentes ad caput aegri, Angelica voce cecinerunt dictam Antiphonam, & cum peruenissent ad uerba illa: *Su, cipe Christum Regem, amplectere Mariam calestem Portam*, ipsa Fi- lium deposuit in dexteram eius, & sinistro eius brachia inniti uisa est. Praecipitque ut sanus sur- geret, & Officium Dei perageret ad laudem Filij, ac plebi euarrare uisionem. Surrexit, & stupentibus omnibus Officium peregit, & pro Concione uniuersa haec promulgauit. Ac non multo post em- migravit ad Deum, Iesu & Mariae castis amplexibus post hoc exilium fructurus.

S. Catharina de Bononia Ord. Clarissarum ali- quando graui aggritudine afflicta uidit Christum in suo Throno sedentem, ac Desparam cum SS. Lauro, & Vincentio, uia cum innumeris Ange- lis, & quemdam in conspectu Christi Regis fidi- bus uerba illa canete: *Et gloria eius in te uidebitur*. Bononia Vidit etiam Iesum dextra sua apprehendentem in morbo- ipsam, & dicentem: *Audi filia diligenter concentum uide- Et persepe quid est. Et gloria eius in te uidebitur*. Sic tam eius uoluit

voluit eam consolari Iesus & Maria in hoc exilio
 dante afflictione, & meminisse quod hoc exi-
 lium ostenderet ei perfectus Iesum, & gloriam e-
 ius, quodque Iesus benedictus fructus Mariæ o-
 stendit esse eam Matrem suam in perfectione quo-
 que gloriam. Hec Virgo multis post mortem claruit
 miraculis, ita ut & in illa appareret gloria Dei,
 & potentia, quæ & corpus eius perficere fuit su-
 vi odore, & fidei, & vultu mirante, & a ihu mo-
 do visiti Bononie ita terribile, ut Sanctimo-
 niales illud vestiant, & in cathedra collocent, fle-
 xibilitate membrorum tantâ, ut non tam mortua,
 quam dormientes videatur.

neque propriis manibus ei impendens: Quomodo
 visitavit B. Mariam Ogniacam, ita ut in extremis
 caneret Canticum illud Marianum, *Magnificat a-*
nima mea Dominum. Quomodo visitavit S. Nicol.
 Tolent. cum Chilto & S. Augustino, eique dice-
 rit: *Euge serue bone, intra in gaudium Domini tui*.
 Quomodo visitavit S. Hydrigem extrema hæc ver-
 ba profertem, *Maria Mater gratia, Mater mise-*
ricordia, tu nos ab hoste proteges, & hora mortis susci-
pe. Quomodo visitavit B. Petrum Everium Caru-
 siam in illa hora animum deferens secum in vltis
 pueri Iesum, & dicens ei *Fater cur times*. Per hunc
 Filii meam, omnia tibi peccata dimissa sunt. Con-
 tigit idem B. Adolpho, qui relicto Alarico Princi-
 patu, humilem sanctamque vitam egerat in Fanci-
 lici Ordine, cui in morte anxio apparuit B. Virgo e-
 um his verbis confortans: *Quid times, veni securus,*
cum totus sis meus. Filius meus cui fideliter scrui-
sti, dabit tibi coronam gloriæ. Quibus verbis ita con-
firmatus fuit, ut omnis horror mortis in latitant sit
conversus. An non his omnibus in termino exilij
Filium ostendens Maria, miræ eos lætificavit, & se-
cutos redidit de ingressu in patriam?

S. Nic.
Tolent.
S. Augu-
stinus.
S. Hydrig-
em.
S. Petrus
Everius.
B. Adol-
phus.
Adolm-
Episcopus
vltima
apud Sa-
vignam
April.

etiam S.
Helenam
Ordinis
S. Franci-
sci. Mar-
tyr.
Franc. 4.
Nov. 4.
Nov. 50.

Quam ad secundum, cum in egressu animæ
 grave incubat bellum ab hoste, qui omnes suas
 circumfundit vires, ut iustos, si fieri possit, vel tunc sup-
 stat suos plantet, & prostrat in hoc vitio prelio, ideo ne-
 cem Filio cæcæ est manus adiutrice. Tunc verum est illud: *Pa-*
ter in fine vi- terre & mari quia descendit diabolus ad vos habens
iram magnam, sciens quod modicum tempus habet. Il-
 la nempe est postrema hora, in qua agitur de abso-
 luta victoria, & de irrevocabili perditione, vel lala-
 rez; ideo tunc infirmit magna ira & vi magna, im-
 missis tentationibus infidelitatis vel dissidentia,
 desperationis vel præsumptionis; *abscidit laqueos*
& iuxta iter scandi humponit, infidiasque adornat
 in fine itineris. Tunc etiam adsunt multæ tene-
 bræ eum horrore mortis. Itaque his qui devoto si-
 bi obsequio devincti fuerit, adest tunc Maria, ut
 lucē sua tenebras dispellat, ut securitatem trepi-
 dis infundat, & anxios consolationem, ut manum
 porrigat adiutricem, directricem, protectricem.

Psalm. 72.

Quocirca multi ei tunc decantare valent: *Tenuisti*
manum dextera mea, & in voluntate tua deduxisti
me, & cum gloria suscepisti me. Instat Mater enim
 inter brachia suæ pietatis animas suscipit, ut Filio
 suo eas fuito jam exilio præsentet, vel Filium il-
 li.

Exemplis
 variis
 esse licet
 S. Clara.
 S. Anton.
 de Padua
 B. Anto-
 nius.
 S. Regi-
 naldus.

Nonnulla produximus exempla explicantes ver-
 sum illum Hymni, *Aus Maris stella, iter para tu-*
tum, ut videntes Iesum, semper collacemur. Vide O-
 pulc. primum tom. 2. lect. 15. & 16. ubi ostendimus
 quomodo apparuit B. Virgo in termino vitæ, S.
 Clara, stipata choro Virginitum, multa luce cir-
 cumfusa, unde in extremis dicebat animæ suæ
 Clara: *Vade securâ, quia bonum habes itineraria Duce:*
 Quomodo visitavit S. Antonium de Padua decan-
 tatem tunc illum Hymnum, *O gloriosa Do-*
mina. Quomodo visitavit S. Antonium Archiepiscopa
 ut moriens in illa verba erumperet: *Sancta & im-*
maculata Virginitas, quibus te laudibus offero. Quo-
 modo visitavit B. Reginaldum, extremam Vinctio-

Adiutricem & hic opportunè de S. Opportuna Ab-
 batissa, cum graviter exoraret, ad eam veniunt
 SS. Cecilia & Lucia: Ad quas illa blandi sermone:
A vete sorores Cecilia & Lucia, quid precipit ancil-
la, & us omnium Regina Maria: Respondent illæ: Re-
pectat adventum nuntii, ut Filius eius contingat in
Calo, itaque ornata corona gloriæ, & accensa lampi-
de debet obviare Sponse & Sponsæ. Post lætitiâ au-
tem tam præclaræ visionis, dum in exitu illius fan-
ctæ animæ Clerus & Sanctimoniales Psalmos canen-
ter, & ipsa eum eis: ecce respexit ad ostium
domus, & dixit: En advenit Domina mea Besi-
ssima Virgo Maria, cui vos comendato, quos hic
amplius non videbo. Extendente autem ea brachia
sua, quasi Matrem Dei amplectari vellet, sancta e-
*ius anima carnis vinculis soluta in Cælum pen-
 tavit.*

Adolm-
Episcopus
vltima
apud Sa-
vignam
April.

Quantum ad tertium, Maria Deipara varijs ad-
 iuvat modis animas hoc exilio ereptas, sed ta-
 men adhuc purgatorij flammis ad tempus desti-
 naras. Quapropter dicebat quondam S. Brigi-
 ta: *Ego sum Mater Dei, & Mater omnium qui sunt gatri-*
in Purgatorio, quia omnes panes, quæ, debentur pro
*purgandis peccatis eorum, per preces meas qualibet
 hora aliquo modo mitigantur. Quapropter & animæ
 his pticularibus flammis decetate ei inelamant:*
Bya ergo Advocata a nostris, illos tuos misericordes oculo-
*los ad nos converte, & Iesum benedictum fructum
 ventris tui nobis post hoc exilium ostenda. Hinc &
 ille versus in quibusdam Ecclesiis decantatur, &
 ad Deiparam dirigitur.*

*Ad te Piaspirant mortui,
 Cupientes de panis erui,
 Et adesse tuo conspectui,
 Et æternis gaudiis perfrui,
 O MARIA.*

Ter-
tius
adjuvat
animas
in Purg-
to.

WANTIG

Quia vero ipse precibus suis nunc mereri nequeat, aut satisfacere, nos eorum loco hanc ad Virgineam & Matrem dirigimus, ut manum suam ex-
emplum penitentiae. Hic tanto tempore moraberis, quanto amor eius Iesus in terris. Vtique Magdalena nem & Matrem dirigimus, ut manum suam ex-
emplum penitentiae, hanc ad Virgineam & Matrem dirigimus, ut manum suam ex-
emplum penitentiae, hanc ad Virgineam & Matrem dirigimus, ut manum suam ex-

idque
varius
modis.

1.
Memento
alios ut
pro ani-
mabus il-
lis orent.
Xymenez
Societate

S. Christi-
na

2.
Liberat
vel miti-
gat earum
penas per
Angelos
per e-
lectos:

S. Mag-
dalena.

Sy. Iustor
in Rosa
aurca.

Primo, suscitavit servos sibi addictos, & spiritum flammis detentis porit suas offerre satisfactiones, eis indis, ut pro illis animabus offerant, meritaque & ideoque per Angelos ad purgatorium locum de-
satisfactiones suas specialiter offerant, speciales-
que penitentias, ieiunia, mortificationes, chame-
duta fuit, ut miseretur super penam eorum.
Huc etiam refert quod legitur de Beato Henri-
B. Henri-
cus.
cui.
dam interrogaret, Num sine Purgatorio transiretur
esse ad gloriam, respondit cum securitate: Beatissima
Hyacinth
Choque-
tius in SS.
Belg Ord.
Prad.

Tertio, visitat eas Maria per seipsam, & educit
Sic S. Christina mirabilis electa fuit & caelo, ut in libertatem. Dionysius, Carthusianus, extaticus
pro animabus Purgatorii continuam ageret. Doctor dictus, refert solitam esse Deiparam ani-
sententiam. Vide scripta a nobis in Vite florigeram & Purgatorio liberare in die sancto Pascha
le 3, in die Commemorationis animarum, ubi ita ut et per participationem conveniat, quod de panis li-
& reperies de Sanctis. Maria. Ognia, Lyduina, Filio eius scriptum est Ista 49. Dedit te in sedus po-
berat
Lurgardem additissimis in obsequium his anima-
pult, ut suscitares terram, & acceres bis qui vincti sunt
maxime
die San-
ta inspirante factum fuit. Nam & animam Inno-
haec narratione confirmat: Duo societate speciali
tio Pa-
solus.

Secundo, visitat eas per Angelos, & per electos,
& liberat eas, vel mitigat earum penas: Obtempe-
rant enim Angeli pie voluntati Deiparae in adu-
quoniam tali nocte Regem peperit gloria. Cum
vandis servulis vel ancillis suis, sive in vita, sive in
que proxime elapso Nativitatis festo descenderet
morte, sive post mortem. Hoc his affert verbis S. ipsa ad nos, sperabam me precibus tuis ab ea edu-
Bonaventura in Speculo Virginis. Michael Dux & centum, sed frustra, Cum igitur idem ficere solita
Principis militia celsissimis Virgo pariter praecipis in
sic proxima nocte Resurrectionis Dominice, co-
quod Christus Filius eius ea nocte sanctos Patres
mabus Fidelium, specialiter tibi, o Domina, & de ac
limbo liberavit, rogo ne cesses cum lachrymis
orare, ut me dignetur nocte ista liberare. Pro signo
autem efficaciae precum tuarum, scies te exaudi-
tum, si tibi videri non apparuerit. Cumque deinceps
amplius non se praebuerit visendum, creditur no-
te illa per Deiparam creptus.

Sic legitur in vita S. Magdalene, cum divinitus
translata esset in antrum, ubi egit vitam admira-
bilem in penitentia per triginta annos. Angeli
apparuerunt ei, & per illos deducta fuit ad loca in-
fernalium, ut videret penas damnatorum; & postea
Ex hoc exemplo collige, quod Virgo Deipara
quibusdam festivitatis (ex privilegio sibi e-
finix postolant & pro se ipsis frequentes preces.
ho suo indulto) tamquam Consolatrix afflicto-
rum, & Mater omnium, etiam eorum qui carcere
expiatorio detinentur, eos visitet, consolentur, e-
ducatur, & ad Filij sui visionem perducat. Hi rament
ab Angelo: O Magdalena, Deus tuus quem diligis, solent praeparari per preces & satisfactiones vinend-
unt te loci istius lachrymis rigare, ut fueris oculis suis
tuum, apud Christum & Deiparam interventio-
tium.

B. Henri-
cus.

Hyacinth
Choque-
tius in SS.
Belg Ord.
Prad.

3.
Vizitat
eas per se
ipsum &
per socios
suis.

Die na-
talis Do-
mini.

tium ideo defunctus iste consolati suo apparuit, narum eripuit: imò tot in die liberavit, ut numerum eius expositens preces pijs & ferventes, semotis totius Romanæ plebis excedat. Cumque altera inuitibus lamentis & fletibus, solo amicitia pri- mulier de rei veritate ambigere, dixit: hæc de- vata titulo eductis, nec in Deum ad intercedendū functa: Scito in signum veritatis, quam tibi modò relatis. Talia enim lamenta & lachrymæ potius aperio, hoc hæc ipsa die post annum mortura. Quod aggravare videtur coram pænas, quam alleviare & fletum est.

Tho. Cæ. 2. & eruditus in mortuum producit lachrymas, id est in- alium, ducit ad Deum scilicet: Temperant enim calo- cap. 53. punit, 16.

Unde sic hæc de re differit Th. Cantiprato pius tē confitatus hæc tenus dicta de B. Virgine, an- tēmas purgato ijs focis detentis visitante & libe- rante, quod Pontifex Joannes XXI. assitit in Bulla quam vocant Scabatinam, sibi apparuisse B. Vir- ginem in veste candida Carmelitana, et præcipien- do ut evulgaret Fratibus Carmelitis, & omnibus sacrum Scapulare Ordinis eorum piē gestantibus ad sepulchrum vsque, cum observatione eorum, que in Sodalitio Carmeli præscribuntur, se eos purgato proximo sabbatho à morte eorum & Purgatorio liberaturam. Quam quidem Bullam cum privile- gijis à B. Virgine Deipara concessis confirmavit Mater cum gravi clamore dixit: *Et quid est, fili quod tuo Carmeli, live Scapularis editis, de quo & nos solus & non cum alijs graderis retardatus*, Cui ille rursus alibi disserimus. Sic ergo promittit Maria in toga lateralimantum æque pondus ostendens, benedicta benedictum fructum suum Iesum omni- bus pijs suis servulis ostendere; sed his maxime fudisti, quorum pondere ab aliorum prosecutione re- rador. Ad Deum ergo lachrymas commutabit, & in præsentia Sacrificii Corporis Christi cum elemosynis pauperum vero me corpus effundet, & liberabor ab incommodo quo gravor. Nota tamen, Lector, dis- soluta tamen ante mortem, ostensum fuit non se- ptectionem Matris, se dixisse inanibus lachrymis à Dei Carmelita excaecatus, de privilegij Scapula- ris disserens, & nonnulla miracula que in Hipa- dem viventium defuncti iuvare possunt, sed nullis demeritis impediti.

Eriam Fests A- sumptæ Vngni Liberan- tur ani- me à pur- gatorio.

Quod autem dictum est Deiparam educere, a- nimas aliquas de Purgatorio in die Resurrectionis in die Nativitatibus Filij, idem piē creditur facere in die anno Assumptionis sue. Et quidem in die ipsa, qua in Cælum assumpta fuit, & coronata à Fi- lio, Purgatorium fuisse evacuatum; pia & probabi- bili opinione tradit Joannes Gherfon, quem se- quuntur & alij contemplativi Doctores. Nam si in die coronationis Regine carceres aperiantur, Christi, rogans eam suppliciter, & sic dicens: *Eccē an, ma amici nostri torquetur in panis. Veniob, etro, & liberet eam, quia nisi in vita perfecte non vixit, tamen vitam suam pro magna parte correxit. Nec vitare recurrent aliquas animas liberari in grati- am huius clementissimæ Matris. Nam si San- ctio Francisco à Christo promissum asserunt An- nales Franciscani, in die ei annuē festivo aliquas animas sibi donandas, quam portori ratione dice- mus id Matri Dei concessum?*

Lib. 3. E. p. 17.

Huc facit Historia à B. Petro Damiano relata. Ibi narrat mulierem quamdam Romæ defunctam alteri nocte prævia Assumptioni apparuisse. Cum- que ab ea quæretet, quomodo se habere à morte sua; Respondit: Non levis me pæna cruciavit vs- que hodiē: at hæc nocte Regina cæli pro nobis preces fudit, meque cum multis alijs de locis præ- tereunte Maria ostendit hæc Sanguinis Filij sui dis- pensatorem fundens, quem quidem Maria charo suo colligans gremio, spargit super animas expiatorijs pænis detentas, & infra Iesum & Ma- riam depictas quasi locum indulgentiæ postulan- tes, & suffragia vivorum, meritaque Christi & Vir- ginis sibi applicari deposcentes. Quod ipsum se præstare Maria ostendit hæc Sanguinis Filij sui dis- pensatorem

PANTIA

personae & diffinitione, ad flammam & pccatas eorum extinguendas. Quam pccatum nouissimè exereunt Floridescit in Alaci suo pccati pro defunctis. Alii pingunt Christum spargentem Sanguinem super animas defunctis, & eorum focos; Virginem autem ex altera parte lac suum fundentem, vt commixtum sanguini eis proficit ad indulgentiam. Quo quidem lacte significatur dulcedo & benignitas candida Virginis erga omnes eius auxilio indigentes etiam post hanc vitam.

Dum fluit Christi benedictio vultuere Sanguis, Et dum virginem lac pia Virgo praeiit. Lac fluit & Sanguis; Sanguis coniungitur & Lac: Sic fit Fons vitae, Fons & origo boni. Fit: Fons qui totum à peccato abluat Orbem, In qua mundatur commaculatus homo. Fit Fons vere suo miseris succurrere natus, Quos Orci purgans flamma sistere facit.

tatem quandoque exerceat necesse est; debet enim & iustitia commendari, quae ei ex officio incumbit. De hac re sic loquitur S. Ansel. *Veletior nuncquam est salus invocato nomine Mariae, quam invocato nomine Iesu. Non quod illa potentior sit, nam per illum ipsa potens est: sed quia Matrem sic vult Filium honorare, & quia Filius eius Dominus & Iudex sit, si cernens merita singulorum. Dum ergo Filio suo nomine non exaudit, si se facit, in vocatus autem nomine Matris, et si invocatus merita non merentur, Matris tamen merita intercedunt.*

Idem etiam P. Laur. Justini. *Nosquitur in honorem istius Virginis precinamus in confessione Deo nostro. Ipsum veneremur in Matre, & Matrem honoremus in Filio Virg. vota nostra fideliter exoluamus, quatenus Filium Genitricis interpellante pro nobis vincamus, mundum, diaboli superemus, & in regnum introeamus aeternum. Vniuer, a autem hac vt facilius consequamur, Tu, o B. Dei Genitrix, Virgo sanctanda, caeli porta, & eloquentium spes, pro nobis interuenire digneris. Non te repellit qui na, ei voluit ex te, honoravit te, requirit in te, reg. collocavit apud se qui fecit te Iesus Christus Dominus noster.*

Seren de Nativ. Maria.

SECT. X.

O CLEMENS.

Christus Dominus maxime commendatur à clementia sacris in litteris. Vnde illud eius Elogium est laudis plenum: *Hic peccatores recipit, & manducet eum illa.* Licet. n. haec verba in eum Pharisaei interpretati animo malevoli, tamen verè ad eius laudem pertinent & clementiam. Propter eam etiam de illo scriptum est, & de eius clementia:

Calamum quassatum non confringat & cinimum fumigans non extinguet: Hoc est, miseris & infirmos peccatores non adiget sua austeritate & potentia ad desperationem salutis, quasi eos constringendo aut extinguendo per seueritatem: sed ad fiduciam eriget, reparabit, animabit: per suam benignitatem & clementiam, scintillamque fidei & spei adhuc in eis fumigantem benigno flatu suo reaccendet.

Haec eius clementia maxime elucet in eo quod ab ipso gestum legitimus erga mulierem in adulterio deprehensam. Audita enim eius accusatione, dicit accusatori: *Si quis sine peccato est, primus in eam lapidem mittat.* Postea mulierem interrogat: *Nemo te condemnavit? Nee ego te condemnavo. Vade, iam noli amplius peccare.* Quid clementius quid benignius? Sed & ipsum eius factum mysterio clementiam indicante plenum est. Scribebat. n. in terra, & inclinabat se dum accusatur adultera, quasi distularet accusationem, & quasi aliud agens ad alia attenderet, quia eius clementia non lubenter audiebat accusationem. Accusatoriibus autem abentibus, crexit se Quod admirans S. Amb. *Vide Christi clementiam, cum accusatur mulier, caput inclinat Christi selevat ansem ubi deficit accusator: ita nullum damnare vult, omnes cupit absolvi.* Notant & aliqui interpretes, quod scriberet in terra accusationem Pharisaeis, quasi significas facile delendam, vt potè signata in monumento pulveris minime diuturno.

De ipsa Virgo Maria à clementia commendatur sicut & Filius: immò quadam ratione magis quam Filius, quia cum ipse sit Iudex etiam seueri-

*Si verum est generaliter illud Sapientis, de Rege. Roboratur clementia thronus eius: id maxime verum est Regina nostra Maria, cui in clamamus voce vnam: & publica: O clemens, o pia! Et iterum alibi resonat ecclesia in eandem sensum, O benigna, o Regina, o Maria! Thronus itaque Mariae Reginae nostrae vndique refugit & fulcitur clementia, id est ad illum accessus & facilis & felix. Sedet & ipsa in Throno & Tribunali, sed omnibus accedentibus extendit Virga clementiae, ne quisquam decedat corde, aut terreatur maiestate, immò verum est de illa, quod Sapientis pronunciat in eius typo de forti muliere, *Lex clementia in lingua eius.* Nihil loquitur nisi de clementia, illà impendit accedentibus ad se, pro illa continuis intercessio. Nihil non potest à Sole lux, ab igne calor: à balsamo & aromatis herbis odor separari: sic nec à Maria clementia, quia ei innata est in violabiliter, & cù dignitate Matris Dei legè & gratia clementiae diuinitus accepit, cuius nunquàm potest obliuisci. In oculis illam circumferit, in lingua, in facie, in corde, in pedibus, in manibus. O vere & perfecte clemens Maria!*

Olim ad S. Clementem M. quire & nomine verè Clementis erat, refugium habuere Christiani in exilio agentes, in Insula Urbis Chersonae ad secundam marmora condemnati. Cum enim maxima aequa penuria laborarent, rogarunt S. Clementem, vt eis clementer providere dignaretur, quia sciebant orationis ipsius apud Deum potestatem. Ipse oratione communi peracta, ostendit eis locum in quo viderat Agnù de sub cuius pede Fons viuis emanabat. Invenit ergo ibi aquam vberim fluentem, qua sitim explere, & necessitati potuerunt affatim subvenire. Nos in hoc exilio varijs facti laboribus egemus refrigerio, egemus aqua sitim & lassitudinem

PROV. 10.

PROV. 31.